Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►B

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 11 maj 2006

om en förpliktelse för medlemsstaterna att förbjuda att icke barnsäkra eller leksaksliknande tändare släpps ut på marknaden

[delgivet med nr K(2006) 1887 och K(2006) 1887, rättad]

(Text av betydelse för EES)

(Denna text upphäver och ersätter den som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning L 197 av den 19 juli 2006, s. 9)

(2006/502/EG)

(EUT L 198, 20.7.2006, s. 41)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►M1	Kommissionens beslut 2007/231/EG av den 12 april 2007	L 99	16	14.4.2007
►M2	Kommissionens beslut 2008/322/EG av den 18 april 2008	L 109	40	19.4.2008
►M3	Kommissionens beslut 2009/298/EG av den 26 mars 2009	L 81	23	27.3.2009
►M4	Kommissionens beslut 2010/157/EU av den 12 mars 2010	L 67	9	17.3.2010

▼B

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 11 maj 2006

om en förpliktelse för medlemsstaterna att förbjuda att icke barnsäkra eller leksaksliknande tändare släpps ut på marknaden

[delgivet med nr K(2006) 1887 och K(2006) 1887, rättad]

(Text av betydelse för EES)

(Denna text upphäver och ersätter den som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning L 197 av den 19 juli 2006, s. 9)

(2006/502/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet [1], särskilt artikel 13, och

av följande skäl:

(1) Enligt direktiv 2001/95/EG får tillverkare endast släppa ut säkra produkter på marknaden.

(2) Om kommissionen får kännedom om en allvarlig risk som vissa produkter medför för konsumenternas hälsa och säkerhet kan den, enligt artikel 13 i direktiv 2001/95/EG och enligt vissa villkor, anta ett beslut om att medlemsstaterna skall vidta tillfälliga åtgärder som särskilt syftar till att begränsa dessa produkters utsläppande på marknaden eller fastställa särskilda villkor för detta. Kommissionen kan också förbjuda att produkterna saluförs och vidta kompletterande åtgärder som krävs för att säkra att förbudet följs, eller kräva att produkterna återkallas eller tillbakadras.

(3) Ett sådant beslut får endast antas om följande villkor har uppfyllts: medlemsstaterna använder eller avser att använda väsentligt skilda metoder för att hantera riskerna; på grund av säkerhetsproblemets natur kan riskerna inte åtgärdas på ett sätt som är förenligt med fallets brådskande karaktär med hjälp av andra förfaranden i den särskilda gemenskapslagstiftning som är tillämplig på produkterna i fråga; risken kan endast undanröjas på ett effektivt sätt genom att lämpliga åtgärder vidtas på gemenskapsnivå för att säkerställa en enhetlig och hög nivå på skyddet för konsumenternas hälsa och säkerhet och en väl fungerande inre marknad.

(4) Tändare är farliga produkter eftersom de frambringar en låga eller värme och innehåller lättantändligt bränsle. De innebär en allvarlig risk när de används på felaktigt sätt av barn, vilket kan orsaka bränder och skador eller t.o.m. dödsfall. Med tanke på att produkterna i sig är farliga, det mycket stora antal som släpps ut på marknaden och deras förutsebara användning, bör de allvarliga risker för barns säkerhet som de kan orsaka behandlas med beaktande av att barn kan komma att leka med dem.

(5) De uppgifter och den information som finns om bränder som uppstått i samband med barns lek med tändare i EU bekräftar de allvarliga risker som tändarna medför. Enligt en rapport som publicerades av det brittiska handels- och industriministeriet i februari 1997 om europeisk forskning om olyckor som orsakats av barn under fem år som lekt med tändare och tändstickor *(European research – accidents caused by children under 5 play-*

[1] EGT L 11, 15.1.2002, s. 4.

▼B

ing with cigarette lighters and matches), inträffade ungefär 1 200 bränder, 260 fall av personskador och 20 dödsfall på detta sätt år 1997 inom EU. Nyare uppgifter bekräftar att barns lek med tändare som inte är säkra fortfarande orsakar ett stort antal allvarliga olyckor och dödsfall i EU.

(6) I Australiens, Kanadas, Nya Zeelands och USA:s lagstiftning finns barnsäkerhetskrav för tändare som motsvarar dem i det här beslutet. Innan lagstiftningen antogs genomförde man en undersökning i USA. Enligt det lagförslag om tändare som den amerikanska kommittén för konsumentproduktsäkerhet lade fram 1993 orsakar barns lek med tändare mer än 5 000 bränder, 1 150 personskador och 170 dödsfall varje år i USA.

(7) Det amerikanska kravet på barnsäkra tändare infördes 1994. En amerikansk undersökning om barnsäkerhetskravets effektivitet från 2002 visade att antalet eldsvådor, skador och dödsfall hade minskat med 60 %.

(8) Samrådet med medlemsstaterna i den kommitté som inrättades genom artikel 15 i direktiv 2001/95/EG har visat att medlemsstaterna använder väsentligt skilda metoder för att hantera riskerna med tändare som inte är barnsäkra.

(9) Det finns två tekniska standarder som rör säkerhet för tändare: den europeiska och internationella standarden EN ISO 9994:2002 ”Cigarettändare – Säkerhetskrav”, som innehåller specifikationer om kvaliteten, tillförlitligheten och säkerheten hos tändare samt lämpliga förfaranden för provning i samband med tillverkningen, men som inte innehåller några specifikationer om barnsäkerhet, samt den europeiska standarden EN 13869:2002 ”Tändare – Barnsäkerhet – krav och provningsmetoder”, som innehåller specifikationer om barnsäkerhet.

(10) I enlighet med förfarandet i artikel 4 i direktiv 2001/95/EG offentliggjorde kommissionen hänvisningarna till EN ISO 9994:2002 i *Europeiska unionens officiella tidning* ([1]), vilket innebär att standarden förmodas uppfylla det allmänna säkerhetskravet i direktiv 2001/95/EG när det gäller de risker som standarden täcker. För att kunna hantera barnsäkerheten ansåg somliga medlemsstater att kommissionen borde offentliggöra hänvisningar till EN 13869:2002 i EUT. Andra medlemsstater ansåg dock att EN 13869:2002 först bör ses över grundligt.

(11) Eftersom det inte finns några gemenskapsbestämmelser om barnsäkra tändare eller om förbud mot leksaksliknande tändare kan medlemsstaterna komma att anta olika nationella bestämmelser. Om medlemsstaterna antar sådana bestämmelser skulle detta oundvikligen leda till en varierande skyddsnivå och hinder för handeln med tändare inom gemenskapen.

(12) Det finns ingen specifik gemenskapslagstiftning som gäller tändare. Med beaktande av föreliggande säkerhetsproblem kan riskerna inte hanteras effektivt inom ramen för andra förfaranden i gemenskapslagstiftningen med den skyndsamhet som krävs. Därför är det nödvändigt att anta ett beslut i enlighet med artikel 13 i direktiv 2001/95/EG.

(13) På grund av den allvarliga risken med tändare och för att i hela EU säkra en enhetlig och hög nivå av skydd av konsumenternas hälsa och säkerhet samt för att undvika handelshinder, bör ett tillfälligt beslut antas i enlighet med artikel 13 i direktiv 2001/95/EG. Genom ett sådant beslut skulle det snabbt införas krav på att tändare skall vara barnsäkra för att få släppas ut på marknaden. Ett sådant beslut skulle förhindra ytterligare skador och dödsfall i avvaktan på en permanent lösning som bör grunda sig på internationell konsensus.

([1]) EUT C 100, 24.4.2004, s. 20.

▼B

(14) Barnsäkerhetskravet i detta beslut bör omfatta engångständare eftersom det är särskilt hög risk att barn kan använda dem på ett felaktigt sätt. En amerikansk undersökning från 1987, ”Harwood’s study”, visade att i genomsnitt 96 % av de olyckor som berodde på barns lek med tändare hade orsakats av engångständare. Mycket få olyckor orsakades av andra tändare än engångständare, dvs. s.k. lyxtändare eller andra dyrare tändare som har utformats, tillverkats och släppts ut på marknaden på ett sätt som säkrar en förväntad säker användning under en lång period, och som omfattas av en skriftlig garanti och kundservice som ersätter eller reparerar dess olika delar under tändarnas livstid. Dessa tändare kännetecknas också av en sofistikerad utformning och dyra material, en prestigefylld image och låg utbytbarhet i förhållande till andra tändare, och de säljs på försäljningsställen som respekterar märkets prestigefyllda image. Dessa undersökningsresultat stämmer överens med det faktum att folk kan förväntas vara mer aktsamma om dyrare tändare som de tänker använda under en längre tid.

(15) Alla tändare som på något sätt liknar andra föremål som allmänt anses attrahera barn eller som är avsedda att användas av barn bör förbjudas. Detta omfattar bl.a. tändare som till formen liknar tecknade seriefigurer, leksaker, vapen, klockor, telefoner, musikinstrument, fordon, människor eller kroppsdelar, djur, mat och dryck samt tändare som spelar musik, eller har blinkande lampor eller delar som rör sig eller som har annat underhållningssyfte, vanligtvis kallade leksaksliknande tändare, eftersom det finns stor risk för att barn leker med dem. Uppräkningen ovan är inte uttömmande.

(16) För att göra det lättare för tillverkarna att uppfylla barnsäkerhetskraven när det gäller tändare bör det hänvisas till de relevanta specifikationerna i den europeiska standarden EN 13869:2002, så att tändare som överensstämmer med motsvarande specifikationer i de nationella standarder som införlivar den europeiska standarden kan förmodas uppfylla barnsäkerhetskraven i detta beslut. Av samma skäl bör tändare som överensstämmer med relevanta bestämmelser i länder utanför EU som tillämpar barnsäkerhetskrav som motsvarar dem som fastställs i detta beslut därför också antas uppfylla barnsäkerhetskraven i detta beslut.

(17) Enhetlig och effektiv tillämpning av bestämmelserna om barnsäkerhet i detta beslut kräver att tillverkarna vid förfrågan lägger fram provningsrapporter om barnsäkerhet för de behöriga myndigheterna. Dessa provningsrapporter skall ha utarbetats av provningsorgan som ackrediterats av ackrediteringsorgan som är medlemmar av internationella ackrediteringsorganisationer eller som på annat sätt godkänts av myndigheterna för att utföra denna typ av arbete, eller alternativt av provningsorgan som myndigheterna i de länder som tillämpar säkerhetskrav som motsvarar dem i beslutet har godkänt för att utföra denna typ av provningar. Tändartillverkare bör vid förfrågan utan dröjsmål för de behöriga myndigheter som inrättades enligt artikel 6 i direktiv 2001/95/EG kunna lägga fram alla handlingar som krävs. Om tillverkaren inte kan tillhandahålla dessa handlingar inom den tidsfrist som fastställts av den behöriga myndigheten, skall tändarna dras tillbaka från marknaden.

(18) Enligt artikel 5.2 i direktiv 2001/95/EG skall distributörerna hjälpa till att se till att de tändare de saluför (alt. tillhandahåller) uppfyller barnsäkerhetskraven i det här beslutet. De bör särskilt samarbeta med de behöriga myndigheterna genom att på begäran förse dem med de handlingar som behövs för att spåra tändarnas ursprung.

(19) Tillverkarna bör få kortast möjliga övergångsperioder för att vidta de åtgärder som fastställs i detta beslut, för att därigenom förhindra ytterligare olyckor, samtidigt som tekniska svårigheter be-

▼B

aktas och proportionalitet garanteras. Medlemsstaterna behöver också övergångsperioder för att kunna se till att bestämmelserna tillämpas på ett effektivt sätt med tanke på det stora antal tändare som varje år släpps ut på marknaden i EU och alla de distributionskanaler som används. Tillverkarnas förpliktelser att endast släppa ut barnsäkra tändare på marknaden bör därför börja gälla tio månader efter den dag då detta beslut anmälts, medan förpliktelsen att endast saluföra barnsäkra tändare till kunderna bör börja gälla ett år efter den dag då förbudet att släppa ut icke-barnsäkra tändare på marknaden träder i kraft. Därför kommer den sistnämnda förpliktelsen att införas när detta beslut revideras, ett år efter det att det antagits.

(20) I artikel 13.3 i direktiv 2001/95/EG förbjuds export från gemenskapen av farliga produkter som varit föremål för ett beslut. Med hänsyn till den struktur som marknaden för tändare har, dvs. antalet tillverkare i världen, omfattningen av export och import och globaliseringen av marknaderna, skulle ett exportförbud inte öka säkerheten för konsumenter i tredjeländer där det inte finns några barnsäkerhetskrav, eftersom exporten från EU skulle ersättas av icke-barnsäkra tändare från länder utanför EU. Tillämpningen av artikel 13.3 bör därför upphävas till dess att en internationell standard om barnsäkerhet antas. Detta bör inte påverka tillämpningen av bestämmelser i tredjeland där barnsäkerhetskrav finns.

(21) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 15 i direktiv 2001/95/EG.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I detta beslut gäller följande definitioner:

1. tändare: handmanövrerad bränslekrävande anordning som frambringar en låga och som normalt sett används för att avsiktligt tända i synnerhet cigaretter, cigarrer och pipor, och som kan förväntas användas för att tända material som papper, vekar, stearinljus och lyktor, och som tillverkats med en integrerad bränsletillförsel, oavsett om denna är avsedd att fyllas på eller inte.

   Denna definition skall inte gälla påfyllningsbara tändare för vilka tillverkarna vid förfrågan för de behöriga myndigheterna lägger fram de handlingar som styrker att tändarna utformats, tillverkats och släppts ut på marknaden på ett sätt som säkrar en förväntad säker användning under minst fem år samt att de kan repareras och uppfyller alla de krav som förtecknas nedan; detta skall dock inte påverka förbudet att släppa ut leksaksliknande tändare på marknaden i artikel 2.2 i detta beslut.

   — Tillverkaren skall ge en skriftlig garanti på minst två år för varje tändare, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG ([1]).

   — Det skall finnas en praktisk möjlighet att reparera och säkert fylla på tändaren under hela dess livstid, och tändaren skall i synnerhet ha en tändmekanism som går att reparera.

   — Delar som inte är för engångsbruk men som riskerar att slitas ut eller gå sönder efter garantiperioden skall kunna bytas ut eller repareras av en auktoriserad eller specialiserad kundservicetjänst inom Europeiska unionen.

2. leksaksliknande tändare: alla tändare som definieras i specifikationen i punkt 3.2 i den europeiska standarden EN 13869:2002.

([1]) EGT L 171, 7.7.1999, s. 12.

▼B

3. barnsäker tändare: en tändare som utformats och tillverkats på ett sådant sätt att den under normala eller rimligen förutsebara användningsförhållanden inte kan användas av barn som är yngre än 51 månader, på grund av att det t.ex. krävs viss kraft för att använda den eller på grund av deras utformning eller skyddet av tändmekanismen, eller på grund av att det krävs en komplicerad manöver eller en rad manövrar i följd för att tända den.

   Följande tändare antas vara barnsäkra:

   a) Tändare som överensstämmer med de nationella standarder som införlivar den europeiska standarden EN 13869:2002, när det gäller andra specifikationer än de i punkterna 3.1 och 3.4 och punkt 5.2.3 i ovannämnda standard.

   b) Tändare som överensstämmer med relevanta bestämmelser i länder utanför EU som tillämpar barnsäkerhetskrav som motsvarar dem som fastställs i detta beslut.

4. engångständarmodell: tändare från samma tillverkare som när det gäller utformningen eller andra kännetecken inte skiljer sig från varandra på ett sätt som kan påverka barnsäkerheten.

5. barnsäkerhetsprovning: systematisk provning av barnsäkerheten hos en given tändarmodell av ett urval tändare, särskilt provningar som utförs i enlighet med nationella standarder som införlivar den europeiska standarden EN 13869:2002, när det gäller andra specifikationer än de i punkterna 3.1 och 3.4 och punkt 5.2.3 i standarden, eller i enlighet med provningskraven i relevanta regler i länder utanför EU som tillämpar barnsäkerhetskrav som motsvarar dem som fastställs i detta beslut.

6. tillverkare: definitionen i artikel 2 e i direktiv 2001/95/EG skall gälla.

7. distributör: definitionen i artikel 2 f i direktiv 2001/95/EG skall gälla.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna skall säkra att endast barnsäkra tändare släpps ut på marknaden från och med tio månader efter den dag då detta beslut anmälts.

2. Medlemsstaterna skall förbjuda utsläppandet på marknaden av leksaksliknande tändare från och med den dag som avses i punkt 1.

▼M1

3. Medlemsstaterna skall säkerställa att endast barnsäkra tändare levereras till konsumenter från och med den 11 mars 2008.

4. Medlemsstaterna skall från och med den 11 mars 2008 förbjuda att leksaksliknande tändare levereras till konsumenter.

▼B

Artikel 3

1. Från och med tio månader efter den dag då detta beslut anmälts skall medlemsstaterna kräva att tillverkarna uppfyller följande krav för att få släppa ut tändare på marknaden:

a) Tillverkarna skall förvara och vid förfrågan utan dröjsmål till de behöriga myndigheter som inrättades i artikel 6 i direktiv 2001/95/EG tillhandahålla en barnsäkerhetsprovningsrapport för varje tändarmodell samt varuprov på den provade modellen, som intygar att den modell som släpps ut på marknaden är barnsäker.

b) Tillverkarna skall vid förfrågan för de behöriga myndigheterna intyga att alla tändare i vart och ett av de partier som släpps ut på marknaden överensstämmer med den modell som provats och vid förfrågan för de behöriga myndigheterna tillhandahålla dokumentation om de provnings- och kontrollprogram som ligger till grund för detta intyg.

▼B

c) Tillverkarna skall med hjälp av lämpliga provningsmetoder fortlöpande kontrollera att deras tändare överensstämmer med de tekniska lösningar som fastställts för att säkra barnsäkerheten, samt sörja för att de behöriga myndigheterna får tillgång till de produktionsregister som skall föras för att visa att alla de tillverkade tändarna överensstämmer med den modell som provats.

d) Om en tändarmodell ändras och detta kan innebära att modellen inte längre uppfyller kraven i detta beslut, skall tillverkaren förvara och vid förfrågan utan dröjsmål tillhandahålla en ny rapport om barnsäkerhetsprovningar till de behöriga myndigheterna.

2. Från och med tio månader efter den dag då detta beslut anmälts skall medlemsstaterna kräva att distributörer förvarar och vid förfrågan utan dröjsmål till de behöriga myndigheterna tillhandahåller de handlingar som krävs för att identifiera varje person som har försett dem med de tändare de har släppt ut på marknaden, i syfte att säkra att tändartillverkaren skall kunna spåras i hela distributionskedjan.

3. Tändare för vilka tillverkare och distributörer inte tillhandahåller de handlingar som anges i punkterna 1 och 2 inom den tidsfrist som fastställts av de behöriga myndigheterna skall dras tillbaka från marknaden.

Artikel 4

1. De barnsäkerhetsprovningsrapporter som avses i artikel 3 skall särskilt innehålla följande:

a) Tillverkarens, och om tändarna har importerats, importörens, namn, adress och huvudkontor, oavsett var denne är etablerad.

b) En fullständig beskrivning av tändaren, inklusive storlek, form, vikt, bränsle, bränslekapacitet, tändmekanism, barnsäkerhetsanordning, utformning, tekniska lösningar och andra kännetecken som gör att tändaren är barnsäker i enlighet med definitionerna och kraven i detta beslut. Beskrivningen skall särskilt omfatta en detaljerad redogörelse för alla dimensioner, den kraft som krävs för att använda tändaren eller andra kännetecken som kan påverka tändarens barnsäkerhet, inklusive uppgift om tillåten/möjlig avvikelse för vart och ett av dessa kännetecken.

c) En utförlig beskrivning av provningarna och resultaten, datum för provningarna, platsen där de utfördes, vilken organisation som utförde dem och upplysningar om denna organisations kvalifikationer och behörighet att utföra sådana provningar.

d) Adressen till det ställe där tändarna tillverkas eller har tillverkats.

e) Det ställe där de handlingar som krävs i detta beslut förvaras.

f) Referenser avseende provningsorganets ackreditering eller godkännande.

2. Barnsäkerhetsprovningsrapporterna som avses i artikel 3 skall upprättas av ett av följande organ:

a) Provningsorgan som uppfyller kraven i EN ISO/IEC 17025:2005 ”Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier” genom ackreditering av en medlem av den internationella ackrediteringsorganisationen ILAC (*International Laboratory Accreditation Cooperation*) för att utföra barnsäkerhetsprovningar av tändare, eller som på annat sätt godkänts av den behöriga myndigheten i en medlemsstat för att utföra denna typ av arbete.

b) Provningsorgan vars barnsäkerhetsprovningsrapporter accepteras i ett av de länder där det ställs barnsäkerhetskrav som motsvarar dem i detta beslut.

Kommissionen skall offentliggöra och vid behov uppdatera en förteckning över de organ som avses i a och b ovan.

▼B

Artikel 5

Förbudet i artikel 13.3 i direktiv 2001/95/EG skall inte gälla.

Artikel 6

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta beslut inom fyra månader från den dag då detta beslut anmälts och offentliggöra dessa åtgärder. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

▼M4

2. Detta beslut ska gälla till och med den 11 maj 2011.

▼B

3. På grundval av de erfarenheter och de framsteg som gjorts för att få till stånd en permanent åtgärd skall kommissionen besluta om huruvida giltighetstiden för detta beslut skall förlängas, huruvida det bör ändras, särskilt artikel 1.1, 1.3 och artikel 4, och huruvida undantaget i artikel 5 bör fortsätta att gälla. Kommissionen skall, i synnerhet med hänsyn till artikel 1.3, besluta om andra internationella standarder eller nationella regler eller standarder eller andra tekniska specifikationer, särskilt specifikationer som gäller alternativa metoder eller kriterier för att fastställa tändares barnsäkerhet, får anses motsvara barnsäkerhetskraven i detta beslut. De beslut som avses i denna punkt skall fattas i enlighet med artikel 15.2 i direktiv 2001/95/EG.

4. Inom ramen för de aktiviteter som avses i artikel 10 i direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet skall kommissionen, före det datum då medlemsstaterna skall verkställa detta beslut, utarbeta riktlinjer för att göra det lättare att tillämpa detta beslut i praktiken.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.